MIELIPIDE

Kerran isä tai äiti, aina isä tai äiti.
JAANA UOLAMO LUKIJALTA-PALSTALLA

LUKIJALTA

Energiatodistusten valvonta ontuu – kuka vastaa?

Omakotitalon myynnissä ja vuokrauksessa tulee olla kesäkuun alussa – siis jo parin päivän päästä – energiatodistus, jos talo on rakennettu vuoden 1980 jälkeen.

Huoneistokeskuksen toimitusjohtaja Antti Asteljoki kertoo MTV3:n nettiuutisten (27.5.) mukaan, että ”myynnissä on tällä hetkellä noin 10 000 pientaloa, jotka kuuluvat energiatodistuslain piiriin. On sula mahdottomuus, että todistukset ehtisivät kesäkuun alkuun mennessä.”

Ihmettelen suuresti, kuinka välinpitämättömästi kiinteistönvälittäjät ottavat nyt tämän energiantodistuslain. Kiinteistönvälittäjien kautta tehdyissä kaupoissahan nimenomaan juuri välittäjät vastaavat siitä, että myyjät täyttävät omat lain määräämät velvoitteensa kaupan toisena osapuolena.

Syntyy erittäin hankalia tilanteita, jos kyseistä todistusta ei ole, kun välittäjä päättää kaupan. Kuka vastaa, jos puuttuvasta energiatodistuksesta syntyy riita kaupan jälkeen?

MTV3 uutisoi, että ”jos todistusta ei hanki, seurauksena voi olla uhkasakko. Asiaa valvoo Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara”. Mietin, että noinkohan Aralla on varattuna resursseja näin laajaan kiinteistönkauppojen valvontaan?

On peräti erikoista, että sakoilla myyjä voi päästä tästä kiusallisesta energiatodistusvelvoitteesta. Mutta kuka vastaa ostajalle aiheutuneet vahingot?

Myyjäkö, joka ei ole tiennyt tästä velvoitteesta, vai välittäjä, joka ei ole vaatinut sitä myyjältä?

Huonoimmassa tapauksessa myöskään välittäjä ei tiedä koko asiasta mitään.

Vetoan sähköyhtiöihin, että ne automaattisesti ja ilman veloitusta lähettäisivät sähkölämmitteisten omakotitalojen sähkölaskun yhteydessä – riippumatta talon rakennusvuodesta – oman ”energiatodistuksensa” asiakkaittensa omakotitalojen kohdalta, josta ilmenisi viimeisten 12 kuukauden sähkönkulutus selkeinä kulutusta osoittavina pylväsdiagrammeina ja kilowattitunteina.

Tämän olisi sähköyhtiöille todella helppoa nyt, kun mittarit ovat etäluettavia jopa reaaliaikaisesti. Tällä käytännöllä taattaisiin ne luotettavat sähkönkulutusluvut, joita kaikki osaavat lukea, ja joihin ei ole piilotettu sähkölämmitteisten talojen syrjintää – kuten tekee nykyinen, tulossa oleva, virallinen energiatodistus.

Mansikkana kakun päällä: talon kulloinenkin omistaja voisi kiinnittää huomionsa ja toimenpiteensä siihen, jos sähkönkulutus tekee huomattavan nousun jonakin tiettynä ajanjaksona, ja näin hän voisi korjata omaa kulutuskäyttäytymistään ja/tai talonsa energiataloudellisuutta.

Hyötyjinä tästä olisimme me kaikki, kun Suomelle asetettuihin energiansäästötavoitteisiin olisi helpompi päästä – ilman, että nykyisiä rakennusmääräyksiä jatkuvasti tiukennetaan ja aiheutetaan jo entisestään kalliiseen rakentamiseen lisäkustannuksia.

Lopetetaan jo kalliin asumisen aiheuttama, itse tehty inflaatio! Palkkojakaan ei tarvitsisi nostaa alati, ja Suomen kansainvälinen kilpailukyky säilyisi.

Kirsi Oksiala-Mäki-Petäjä
Kannus

Syrjäytymisen ehkäisy alkaa kotoa

Nykyään monilla on kiire muualle, vaikka oma perhe tarvitsee ensisijaisesti aikaa. Vanhempien tehtävä on huolehtia perheen toimeentulosta sekä suojella ja hoivata sitä.

Koti on katto pään päällä ja ruokaa pöydässä, mutta se on muutakin. Se on mallin antaja ja elämäntaitojen opettaja. Tänä päivänä on erityisen tärkeää opettaa lapsille mielitekojen ja tarpeiden välinen ero.

Koulutus mahdollistaa sen, että vanhemmat voivat paremmin huolehtia perheen toimeentulosta. Lapsia on hyvä kannustaa hankkimaan koulutusta.

Nykyajan maailmassa on hyvin tärkeää, että opitaan myös jatkuvasti lisää.

Toinen tärkeä asia on perheen suojeleminen – sekä fyysisesti että psyykkisesti. Hyvä kohtelu saa aikaan ihmeitä, perhe-elämä kukoistaa, kun osapuolet osoittavat toisilleen arvostusta, kunnioitusta, rakkautta ja kiintymystä.

Vanhemmat suojelevat lapsiaan ottamalla selvää, millaisia valintoja nämä tekevät. Murrosikäinen voi vastustella, kun häneltä kysellään hänen menemisistään. Silloin voi selittää, että rajat ovat rakkautta.

Vanhempien täytyy suojella lapsiaan myös tiedotusvälineiden vaikutuksilta. Ottakaa selvää, mitä lapsenne katsovat televisiosta ja netistä. Jos on tietokone kotona, huolehtikaa siitä, että se on väline sellaiseen, mikä on hyvää.

Kolmas asia on hoiva. Hoivaaminen on lempeyttä ja rakkautta. joka näyttää rakastavalta kurinpidolta. Vanhempien täytyy opettaa lapsiaan tekemään viisaita valintoja ja ottamaan itse vastuu tekojensa seurauksista.

Suuri osa opettamisesta tapahtuu lyhyinä hetkinä päivittäisessä arjessa. Ruokapöytä on paikka, johon kokoonnutaan keskustelemaan päivän tapahtumista, kuuntelemaan ja rohkaisemaan. Äidit ja isät, järjestäkää säännöllinen, yhteinen hetki.

Päättyykö tehtävä isänä ja äitinä, kun lapset ovat täysikasvuisia ja seisovat omilla jaloillaan? Ei, asia on niin, ettei se pääty koskaan, sillä kerran isä tai äiti, aina isä tai äiti. Rakkaus antaa kuitenkin aikuiselle lapselle vapauden tehdä omat valintansa.

Yksi suurimmista lahjoista, joita vanhemmat voivat lapsilleen antaa, on tieto, että isä ja äiti rakastavat toisiaan. Myös lasten kasvattamiseen tarvittavan voiman ammentaa parhaiten onnellisesta parisuhteesta.

Rakkaus alkaa kotoa – se on tärkein voimavara elämässä.

Jaana Uolamo
Akaa

Ota kantaa tekstiviestillä

■ Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?

■ Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
■ Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
■ Viestin alkuun tunnus MT LU.

Maidosta

Kyllä meidän lapsukaiset ja vanhat vastalypsettyä juovat eikä ole ollut ongelmia. Muki tissin alle ja vetele täyteen. On tuoretta. **Luomua**

Raakamaitoon ei ole vielä kukaan täällä kuollut, mutta viinaan on moni mennyt. **Heleena**

Oikeaa maitoa kauppoihin heti, kiitos. Raakamaidon jakelu onnistuu helposti, onnistui se ennen kunnon kylmäketjujakin. **Valion monopolia**

Maalämpö

Jos maalämpö on noin tuottavaa, rakennan sen vaikkapa naapurille. Viiden vuoden jälkeen kerään vain voittoa. **Upe**

Lihasta

Ei taida Jensenin toive ihan heti toteutua, kyllä se liha on niin hyvää. Ei mahda mitään ja maitokin maistuu. Kasvatellaan vaan elukoita. **Lihaksikas**

Vehnä loppuu

Uusien ympäristötuen ehtojen mukaan ei myllykelpoista vehnää voi enää tuottaa. Korkeintaan ituja viherpiipertäjille. **Piti tämäkin nähdä**

Jätevesiasetus

Jätevesiasetus on edelleenkin täysi susi. Se on kumottava, koska on monessa tapauksessa järjetön. **Ei nimimerkkiä**

Lihan hinta

Voisi sitä lihankin tuottajahintoja nostaa. Ei viitsisi ihan talkoilla pitää elukoita. Maajussikin tarvitsee palkan. **Yksi tuottaja**

Miksi pudotetaan esimerkiksi sianlihan hintaa grillikauden alussa. Voisi välillä broilerinkin hintaa tarkistaa alaspäin näin tasa-arvon aikana. **Tasapuolisuutta**

Alvista

Nimimerkille ”Osaatko laskea”. Kannattaisi perehtyä arvonlisäverotukseen. Taitaa käsitykset olla sekaisin. **Ei nimimerkkiä**

”Lukutaitoiselle” puun alvista. Eiköhän eniten älähdä puun ja halon ostaja, joka alvin maksaa. Myyjää syytetään kalliista hinnasta, vaikka pitäisi syyttää alvia nostanutta hallitusta. **Eikka**

Luomua

Realistiviljelijä: Miten niin kolminkertaiset tuet? Neuvo minullekin, että osaan hakea. **Luomuviljelijä**

Luonnonmukainen tuotanto kyllä pärjää ja menestyy ilman maataloustukia, mutta tehotuotannolle olisi paikallaan määrätä ankara haittavero. **Pietari P**

Maidon hinta

Maidon tuottajahinta ei ole oikeastaan noussut EU:hun liittymisen jälkeen. **Tuotantosuunta vaihtumassa**

VIERASKOLUMNI

Turvallista ruokaa

Elintarviketurvallisuuden edistäminen on kuulunut ohjelmaani koko kuluneen kevään ajan.

Olen mukana valmistelemassa lainsäädäntöä nautojen elektronisesta merkintäjärjestelmästä ja sitä kautta myös lihan jäljitettävyydestä ja alkuperästä.

Hevosenlihaskandaali sähköisti melkoisesti neuvottelujamme, ja parlamentti vaatii nyt ryhtiliikettä erityisesti alkuperämerkintöjen suhteen.

Kanssani samassa neuvottelupöydässä on ollut meppejä, jotka laativat hiki hatussa parempaa jäljitettävyyslainsäädäntöä bse-skandaalin ollessa pahimmillaan.

Onneksi eurooppalaiset eivät ole joutuneet kohtaamaan niin järkyttävää kriisiä tällä vuosikymmenellä, vaikka kriisejä ja petoksia on riittänytkin.

Elintarvikkeiden turvallisuus ja jäljitettävyys ovat asioita, jotka on vain hoidettava kunnolla. Siitä ovat vastuussa kuluttajille niin koko elintarvikeketju, viranomaiset kuin lainsäätäjätkin.

En kadehdi elintarvikeyritysten tuotanto- ja markkinointiväkeä. On varmasti kova homma jalostaa mahdollisimman edullisesti turvallista ruokaa kuluttajille unohtamatta vastuullisuusnäkökohtia. Valitettavan usein kun hinta on ostopäätöksen määräävin tekijä.

Silloin tällöin kakkua myydään kuitenkin kauniimmalla kuorrutteella kuin mitä todellisuus on. Broilerimainoksissa pihapiirissä vapaana juoksevat tiput ovat enemmän mainostoimiston väen unelmaa kuin todellisuutta.

Euroopan komissio julkaisi pari viikkoa sitten kattavan lainsäädäntöpaketin eläinten ja kasvien terveydestä, lisäysaineistosta sekä niiden valvonnoista.

Pitää nostaa hattua komissiolle, jonka vilpittömänä tavoitteena on selkeyttää lainsäädäntöä, tehostaa ja johdonmukaistaa toimintaa sekä vahvistaa valvontojen riskiperusteisuutta.

Eläinten terveyttä koskeva nykyinen EU-lainsäädäntö käsittää noin 400 yksittäistä säädöstä ja on monimutkainen ja työläs käyttää.

Komission esityksessä nämä rönsyt on koottu yhdeksi asetukseksi. EU:ta direktiiviautomaatiksi haukkuvat kriitikot saavat nyt huomata, että on siinä hommassa jokin tolkku.

Varsinainen keskusteluryöppy liittyy kuitenkin komission esityksen siemeniä ja lisäysaineistoa koskevaan osioon.

Lehtien palstoilla on käyty kiivasta keskustelua siitä, ajaako komissio siementen rekisteröintiä koskevilla säännöillään vain jättisuurten yritysten etua. Kotipuutarhurit ja pienet toimijat ovat olleet huolestuneita omien siemeniensä ja maatiaislajikkeidensa puolesta.

Lainsäädäntö yrittää taiteilla hyvän kasviterveyden edistämisen mutta myös pienten tuottajien edun välillä.

Itse en maalaisi piruja vielä tässä vaiheessa seinille. Esityksessä kun on säädetty poikkeuksista kotipuutarhoille ja pienille yrityksille. Kaiken lisäksi lainsäädännön valmistelu on vasta alkamassa, kun parlamentti ja neuvosto pääsevät töihin.

Itse koen tärkeäksi, että lainsäädäntö takaa laadukkaan ja monipuolisen siemen- ja lisäysaineiston. Tarvitsemme niin maatiais- kuin kaupallisiakin siemenlajikkeita.

Tärkeä osa lainsäädäntöä on kasvitautien ja -tuhoojien leviämisen estäminen. Taudit ja niiden leviäminen kun tuskin helpottavat ilmastonmuutoksen voimistuessa.

RIIKKA PAKARINEN
on europarlamentaarikko (kesk.).

riikka.pakarinen@europarl.europa.eu

Hallituksen politiikkaa on tuhota maaseutu

Maamme hallitus ei ole onnistunut juuri missään tavoitteissaan. Kansalle on kerrottu satuja ja kehuttu, kuinka fantastista työ on kuitenkin ollut.

Talous ei ole lähtenyt kasvuun, eikä voikaan niillä päätöksillä, mitä on tehty.

Säästöjen nimissä on kuitenkin uskoteltu syntyvän säästöä siten, että laitetaan kunnat yhteen ja sote-alueet uusiksi.

Voi hyvät hyssykät, ei se näin onnistu. Osa kansaa, eli maaseutu, ajetaan vieläkin ahtaammalle viemällä kaikki loputkin palvelut kauas. Se tarkoittaa satojen kilometrien päässä asuvalle pitkiä asiointireissuja ja paljon lisää kuluja jopa peruspalveluiden, terveydenhoidon ynnä muussa asioinnissa. Kaikki kulut on asukkaiden maksettava yhä enenevissä osin itse.

Samaan aikaan valtion tukia karsitaan alas, yksityistiet ja alemman verkoston tiet ovat rapakunnossa, mikä tarkoittaa autojen särkymisiä ja taas ylimääräistä kulua siellä asuville.

Mutta samat verot kerätään, vaikka niille ei ole olemassa vastinetta.

Säästöä syntyy vain, kun raha jaetaan tasaisemmin kaikille. Syrjässä asuville pitäisi hyvittää verotuksessa kaikki ne kulut, mitkä johtuvat vain eriarvoisesta kohtelusta palveluiden, tiestön ja työnteon saamiseksi.

Ei lakkauteta kyläkouluja enää.

Kehitetään lähiruokapiirejä, jossa viljelijät tarjoavat kaikki tuotteensa lähiseudun myyntiin eivätkä vie niitä kauppoihin. Kierrätetään ruokaa ympäri maailmaa, jossa kaikki välikädet vievät siitä suurimman siivun eikä alkutuottaja saa juuri mitään.

Ahneus on ikävä tauti, ja se on tarttunut jo aika laajalle.

On aika päättää sen leviäminen ja tehdä töitä oman lähiseudun elämisen eteen, me kaikki tarvitsemme puhtaan ja elinvoimaisen maaseudun nyt ja tulevaisuudessakin.

Ritva Lehtonen
Petäjävesi

KARI SALONEN

Ritva Lehtonen lopettaisi jo kyläkoulujen lakkauttamisen. Kouvolan Aitomäen lapsia kuljetetaan nykyisin kouluun Uttiin.

Paljonko saan pilatusta maisemasta?

Maaseudun Tulevaisuudesta (MT 22.5.) luin “Kunnat rahastavat maisematyöluvilla” -artikkelin. Tuossa artikkelissa professori Ari Ekroos tulkitsi Suomen lakia niin, että ”voit joutua myös maksamaan, jos naapuri hakee korvausta menetetystä maisemasta”.

Ainakin omaan maisemaani on noussut viime vuosina jos minkälaisia vinokattoisia talontörilöitä, joiden maisemaa pilaava vaikutus on huomattava.

Neuvopas Ekroos vaikka tämän lehden palstoilla, mistä tätä menetetyn maiseman korvausta voi hakea, ja kuinka suuri se voi yhtä inhorealistista viutiloa talokyhäelmää kohden olla?

Taidankin maksaa koko maatilalainani kerralla pois

Kesämuisto

Siinä ne seisovat paikoillaan,
silmät ja suut aivan ammollaan,
kokeilevat toimivatko jalat.
Nostavat häntänsä korkealle
päät ylpeästi katsovat taivahalle,
löytyy riemun makeat palat.

Sokkona sitten matkataan,
eteenpäin kiiruusti joutuisaan,
eivät aidat estele meitä.
Ei turpa oikein mitään haista,
on kaikki täällä samanlaista,
nyt kuljemme isoja teitä.

Voi riemuntunnetta rajatonta,
hauskoja paikkoja on monta,
tytöt mentäiskös nytten minne
poljettaisiinko ensin perunamaat,
sitten tampattaisiin kasvimaat,
olis seuraavana viljava rinne

Nyt kuuluvat isännän askeleet,
tämän kaiken olimme unohtaneet,
tämä vapaus loppuu nyt meiltä.
Hän käsillään meitä ohjailee,
lempeästi sitten huhuilee,
jäi muistot suurilta teiltä.

Maija-Leena Kauppila
Alavieska

HUIDUNPERÄ

Peruskoululaisemme valintojen edessä

Tämän maan peruskoululaiset aloittavat kesälomansa. Tässä vaiheessa on julkisuudessa kiinnitetty huomiota koulutukseemme ja sen hoitajiin.

Muun muassa on nyt pääkaupunkimme vanhempi iltapäivälehti tutkiskellut, mitkä työalat meillä pystyvät tulevina aikoina varmimmin tarjoamaan kansalaisille työn ja toimeentulon.

Niinpä todetaan, että kymmenettuhannet nuoret parhaillaan joutuvat pohtimaan opiskelupaikkaansa: mitkä alat pystyvät varmimmin tarjoamaan työtilaisuuksia yhteiskunnassamme, kun talousnäkymät pohdituttavat?

Opetushallituksen laatimien ennusteiden mukaan työllisten määrä lisääntyy varmimmin sosiaalialalla. Tämän alan palveluiden arvellaan työllistävän meillä vuonna 2025 miltei 40 000 henkeä enemmän kuin vuonna 2007.

Toiseksi suurimmaksi työllistäjäksi sosiaalialan jälkeen arvioidaan terveydenhuoltomme. Asiaan katsotaan vaikuttavan varsinkin väestömme ikääntymisen.

Samalla todetaan, että etenkin teollisuutemme työpaikkojen määrä on vähentynyt viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana. Toki finanssikriisin aikana meillä menetettiin peräti 60 000 työpaikkaa.

Silti ei kuulemma teollisuutta pidetä auringonlaskun alana. Sen sijaan tällä alalla tapahtuu rakennemuutoksia, joiden seurauksena häviää vanhoja työaloja ja syntyy uusia.

Lukijoita kiinnostaakin, mitä tulevaisuudessa tapahtuu etenkin maataloudessa ja rakennusteollisuudessa. Entä mitä tapahtuu palvelujen alalla? Tosiasia on, että tälläkin alalla kasvua tapahtuu. Asiaan kuuluu, että jotkin alat kutistuvat, toiset laajenevat.

Opetushallituksen tietopalvelun toimialakohtaiset työllisyystilastot vuodelta 2007 ja ennusteet vuodelta 2025 kertovat kiintoisasti, mihin tässä maassa olemme menossa.

Selville käy, että vuonna 2007 sosiaalipalvelut työllistivät meillä 178 000 ja terveydenhuoltopalvelut 175 000 kansalaista. Tehtyjen ennusteiden mukaan edellisen alan työpaikat lisääntyvät vuoteen 2025 mennessä yli 38 000:lla ja jälkimmäisen alan lähes 30 000 työpaikalla.

Melkoisia työvoiman lisäyksiä tapahtuu myös vähittäiskaupan, koulutuksen sekä tutkimuksen aloilla. Muilla aloilla työvoima lisääntyy ennusteiden mukaan alakohtaisesti tuhannesta kymmenentuhannen suuruisina määrinä.

On myös aloja, joissa työpaikkojen määrä vähenee. Maa-, riista- ja kalatalous menettävät tehtyjen ennusteiden mukaan 20 000, julkinen hallinto, pakollinen sosiaalivakuutustoiminta sekä metallien ja metallituotteiden valmistus yli 10 000 työntekijää.

Palvelusektori kuulemma taas työllistää yhä enemmän väkeä, mutta silläkin sektorilla jotkin alat kutistuvat, toiset kasvavat.

Kymmenettuhannet nuoret joutuvat nyt näinä aikoina harkitsemaan alaa, jota lähtevät opiskelemaan. Ongelmana on, että työvoiman ylitarjonta saattaa aikanaan johtaa työehtojen heikentämiseen. Suhdanteet vaihtelevat, ja rakennemuutoksia tapahtuu.

Ohjeeksi kuitenkin annetaan, että kannattaa valintaa tehtäessä nimenomaisesti miettiä, mikä asianomaista itseään erityisesti kiinnostaa.

Meillä Pohjoismaissa vallitsevat vakaat, vakiintuneet olot. Toisin asia tällä haavaa muun muassa Syyriassa, josta päivittäin saapuvat uutiset kertovat valtavasta väestöä koettelevasta katastrofista.

Iltapäivälehden artikkeli käsitteli nyt luettelon työpaikkojemme määristä. Lähes kolmekymmentä työalaa mainittiin, ja niistä puolet todettiin kasvaviksi, toinen puoli työpaikoiltaan väheneviksi.

Vähenevien alojen työpaikkojen arvioitiin vuonna 2025 olevan muutamia tuhansia kunkin.

Suurimmat työvoiman vähentäjät olivat julkinen hallinto, pakollinen sosiaalivakuutustoiminta, osa teollisuudesta, varsinkin metalliteollisuus ja metallituotteiden valmistus sekä muu teollisuus.

Suurin muutos, 20 000 työpaikkaa, koski maa-, riista- ja kalataloutta.

Varsinkin maatalouden koneellistaminen on vaikuttanut asiaan. Silti kotimaisen ruuan tuottaminen on tässä maassa ollut ja on keskeinen ja erityisen merkittävä asia. Lähihistoriamme osoitti meille viimeksi sotien aikaan, mikä ratkaiseva merkitys omalla maataloustuotannolla on ollut ja edelleen on.

Huolehditaan siitä edelleen, Huidunperällä keskustelun päätesanat kuuluivat.

HEIKINTYTÄR